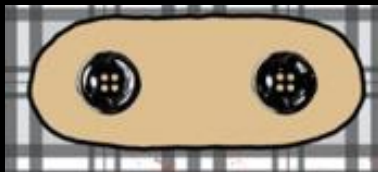

Litteraturens ansigter

Børnebøger med billeder og andre bevægende udtryksformer

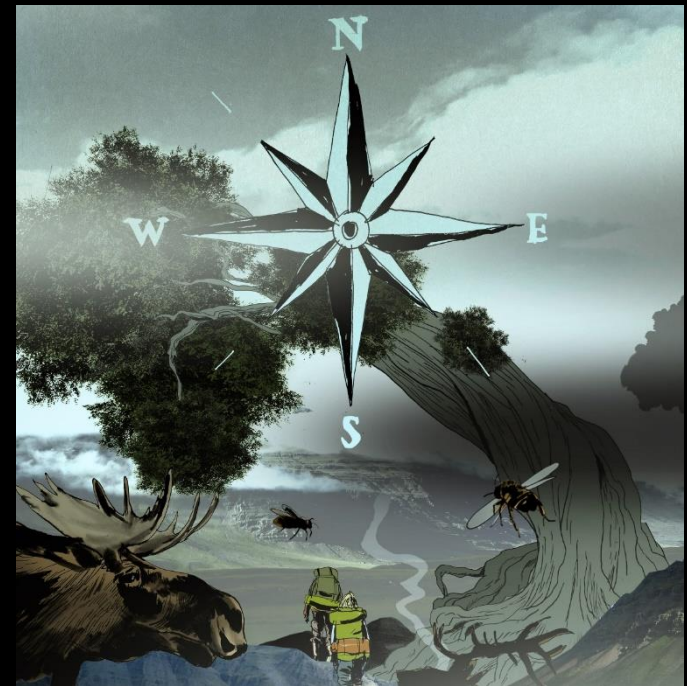

Ved Ayoe Q Henkel aqh@via.dk

Punkter for oplægget

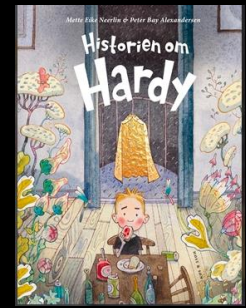
- Børnebøger med billeder og andre bevægende udtryksformer
  - Indadvendthed
  - Verdensvendthed
  - Remediering
- Smagsprøve på multimodal/
- intermedial/digital roman

Indadvendthed

- Rejse ind i selvet
- Gennemlevelse af krise
- Udvikling
- Erkendelser eller bare væren
- At være menneske i verden og i relation til andre

Mette Eike Neerlin og Peter Bay Alexandersen *Historien om Hardy* (Høst & Søn 2017)

Hardy flyttede ind hos Jakob en helt almindelig aften som så mange andre. Det var en tirsdag eller en onsdag ved aftenmadtid. Med ét stod han på altanen.

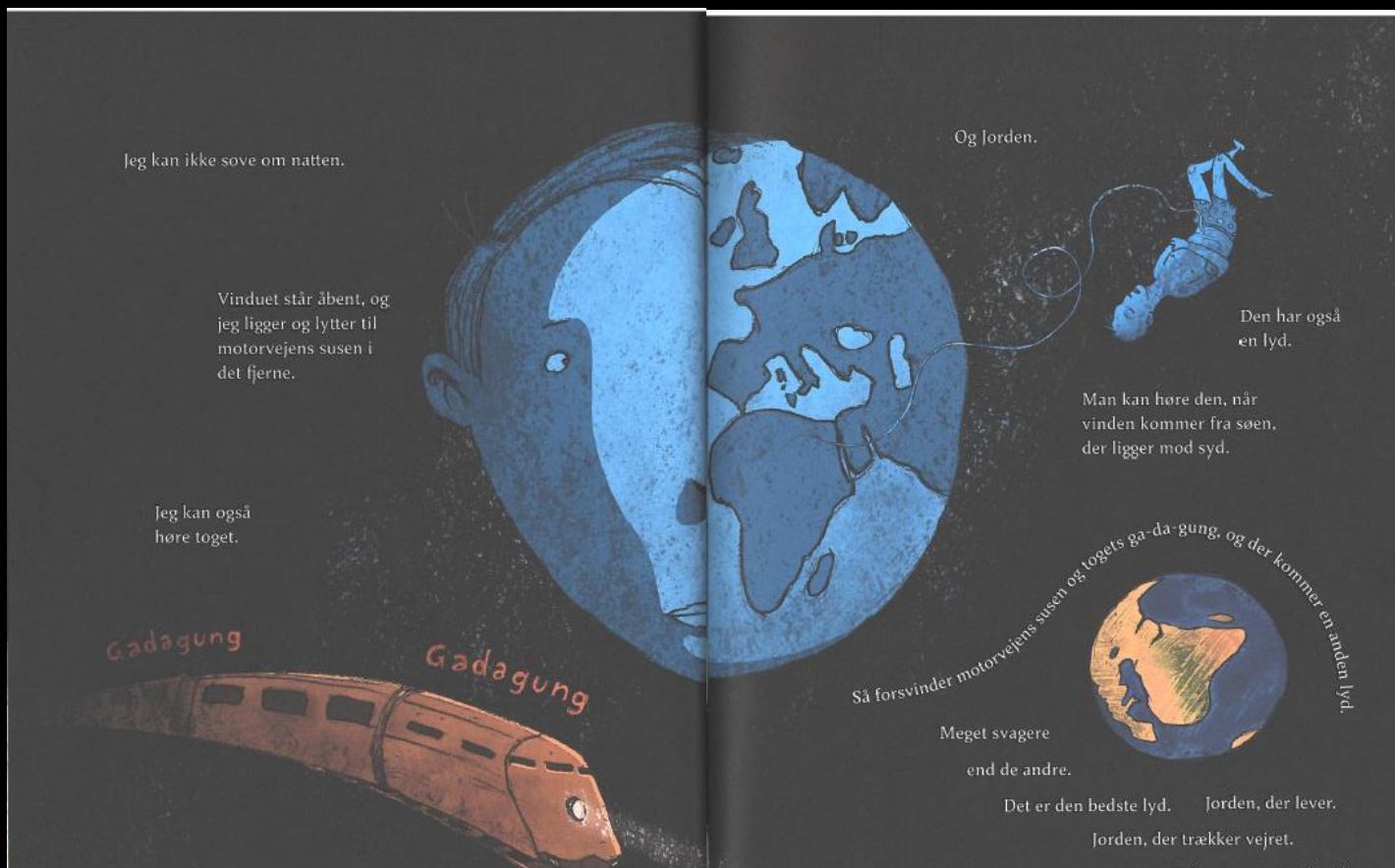
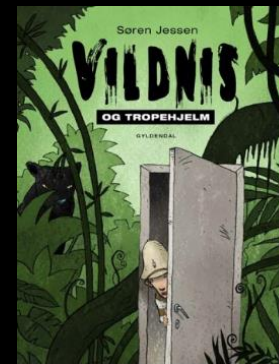
»Så luk mig dog ind, din forsk,« sagde han.

»Det støvregner.«

Det var sådan, de mødtes første gang, Jakob og ham. Sådan de blev venner. For når der står en dreng i guldkappe og vinker på altanen på otterde sol, så lukker man ham altså ind. Sådan er det bare.

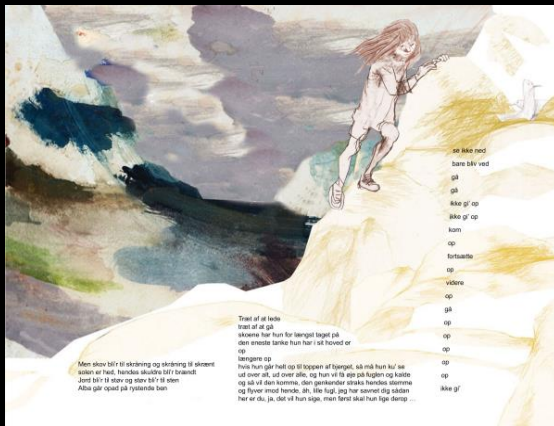
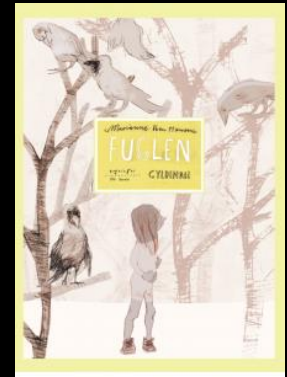

Søren Jessen *Vildnis og tropehjelme* (Gyldendal 2018)

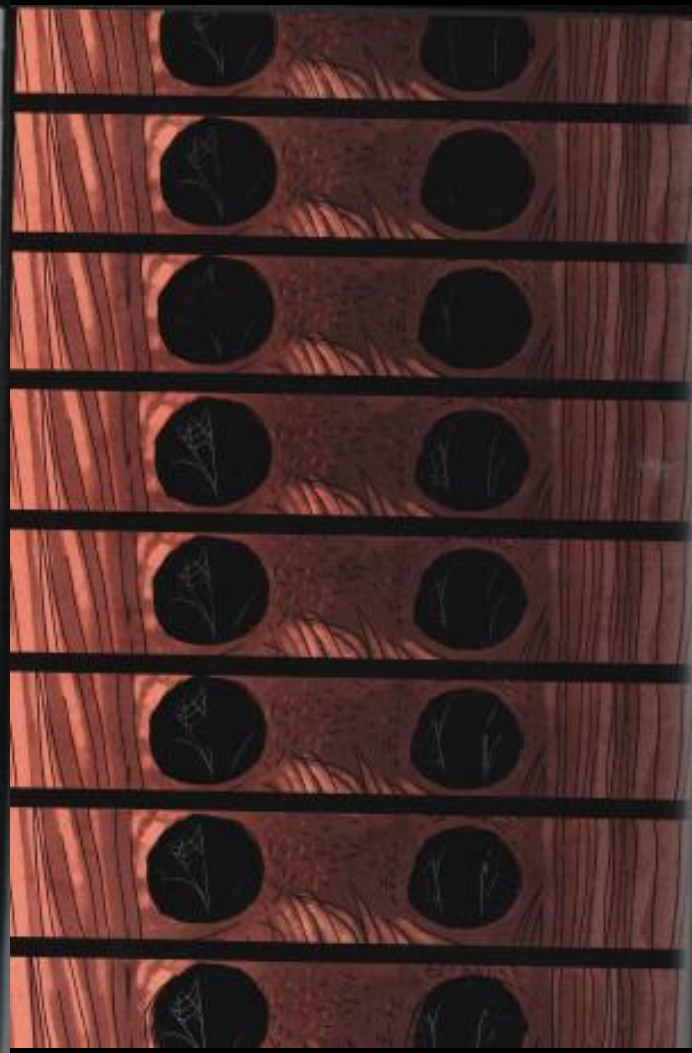
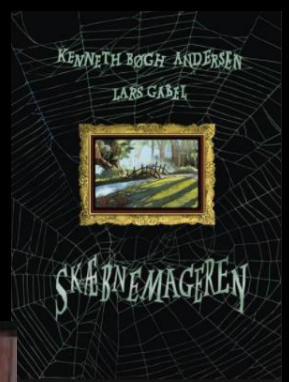

Marianne Iben Hansen og Tea Bendix Fuglen (Gyldendal 2015, 2017)

Kenneth Bøgh Andersen og Lars Gabel *Skæbnemageren* (Høst & Søn 2017)

Synne Lea og Stian Hole *Du og jeg* (Høst & Søn 2018)

En 10'er for dine tanker, siger bedstefar og blinker til mig.
Lillebror synes, det er for lidt.
Hvad synes du så, hun skal have? spørger bedstefar.
Et bål, svarer lillebror.

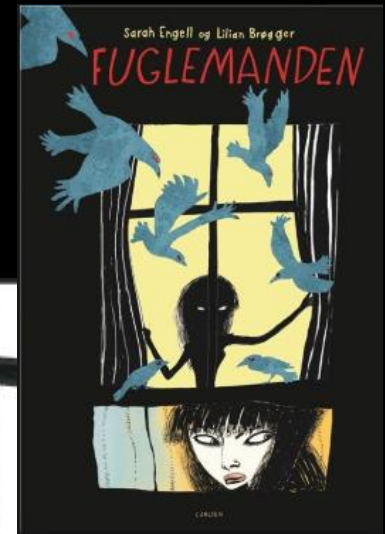
Ja, et bål er godt, brummer bedstefar.
Han nikker til mig og siger, at hvis jeg bare vil fortælle, hvad jeg tænker på,
så vil han vise os, hvordan vi kan lave ild, selvom vi er langt ude på havet.
Jeg ved godt, hvordan man gør, svarer jeg.
Ikke ligeså godt som bedstefar, siger lillebror.

Bedstefar siger, at hvis bare jeg vælger et bogstav, hvis bare jeg begynder
at fortælle, så kan han lære mig at skaffe lys og varme uden kraverken
tændstikker eller brænde, uden læ, uden flintesten eller kwas.
Jeg fryser ikke, siger jeg.
Jeg fryser, ler lillebror. Du må godt få at vide, hvad jeg tænker på.

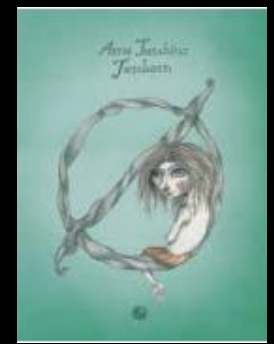

Sarah Engell og Lilian Brøgger Fuglemanden (Carlsen 2018)

Linkin Park
Papercut
m.fl.

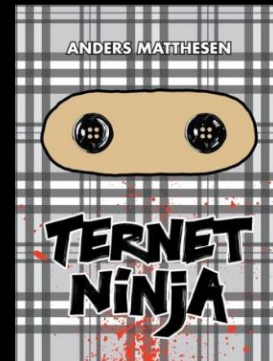
Anna Jacobina Jacobsen Ø (Jensen og Dalgaard 2018)

Verdensvendthed

- Rejse ud i verden
- Etisk stillingtagen
- Interesse i verden, naturen, ansvaret for andre
- Eller interesse for livet som ung lige her og lige nu med og mellem medier

Anders Matthesen *Ternet Ninja* (Høst & Søn 2016)

T.N. rystede opgivende på hovedet: »Få ham til at hjælpe dig med et eller andet. Noget svært – hvorfor laver du ikke en sværdskede til mig?» T.N. holdt sit lille sværd frem og fortsatte: »Så slår vi to fluer med ét smæk. Jeg kan ikke rende rundt og flagre med det her.»

Aske tænkte, at den ene ting vel kunne være lige så god som den anden.

»O.k., hvordan skal den se ud?»

T.N. kiggede på sit sværd og rynkede sine små knapøjne. »Hmm,

den skal
bare passe til sværdet.
Og så selvfølgelig have nogle snore til at
binde den fast på ryggen.»

Aske nikkede. Han havde læst om ninjaens sværd. Det var groft smedet og blev, modsat samuraiens fornemme »katana«, betragtet som et regulært værktøj med flere funktioner. Sværdsleden var spids i den ene ende, så ninjaen kunne stikke sværdet i jorden og bruge

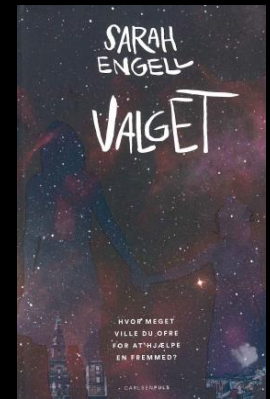

Aske smed klodserne i den tomme kasse og sukkede: »Du hørte godt Jørn sige, at jeg ikke må gå ud?»

T.N. var allerede på vej hen imod døren. »Jeg hørte det godt, og jeg har skrevet det ned i en bog med alle de ting, jeg skider på. Den er ret tyk efterhånden. Kom så!»

Aske kiggede ud over rodet på gulvet. Så skyndte han sig efter Ternet Ninja.

Sarah Engell Valget (Carlsen2017)

"En af de mest magtfulde muslimske imamer i Danmark har offentligt udtalt: *Kvinder uden tørklæde er uanset og gør det rene samfund beskidt; derfor er de selv skyld i, at de bliver voldtaget.* Lad mig minde om, at han stadig fungerer som imam. At folk stadig strømmer til for at høre ham tale. I en moské, som blandt andet er betalt af danske, kvindelige skatteydere."

Min hals er knastør. Jeg ville ønske, jeg kunne slukke de skide kameraer og være alene med Eva. Hun trækker vejret overfladisk, helt oppe i brystkassen, som om hun er ved at græde, og jeg har lyst til at kramme hende. Til at ruske i hende og spørge, hvorfor fanden hun ikke har sagt noget.

"Og dermed når vi ikke mere for i dag. Mange tak, fordi I kom, Christian og Xenia. Og selvfølgelig også dig, Eva."

Kamerat bliver ved med at filme mit ansigt. Jeg kan høre en svag summen, som om det zoomer ind. Så bliver der gjort tegn til, at vi er off-air.

Christian smiler til mig og rækker hånden ud. Jeg går udenom hans fremstrakte arm og hen til Eva. Forsigtigt lægger jeg hånden på hendes skulder.

"Søde, for fanden," siger jeg.

Hun skubber min hånd væk og løber ud af studiet.

Ko   ko   sris

Salt

an

hjæl

P

Ordene smuldrer og sætter sig fast i halsen.

Hun kaldte på Sindbad Søfareren.

Hun kaldte en million milliard gange.

Men han kom ikke.

SHUFFLE PLAY

Man in the Mirror - 2012 Remaster

Michael Jackson • Bad 25th Anniversary

Hope Star

Kevin Mark Trail • Hope Star

We Are All Made of Stars

Moby • 18

Change the World (feat. Hersh)

Big D, Hersh • Liberty

Purple Rain

Prince • Purple Rain

Fight Song

Rachel Platten • Wildfire

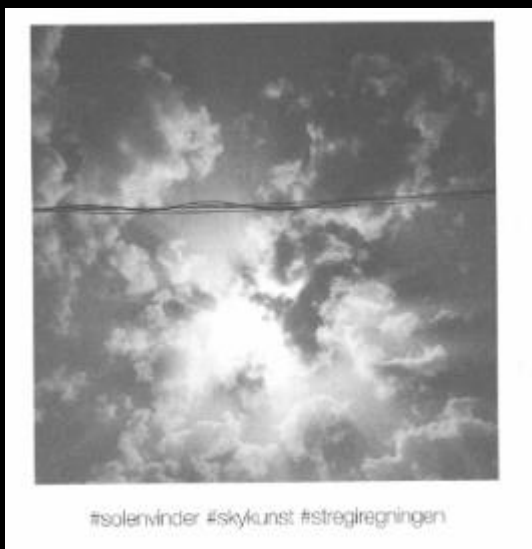
Something In The Way You Move

Ellie Goulding • Delirium (Deluxe)

Love Generation - Radio Edit

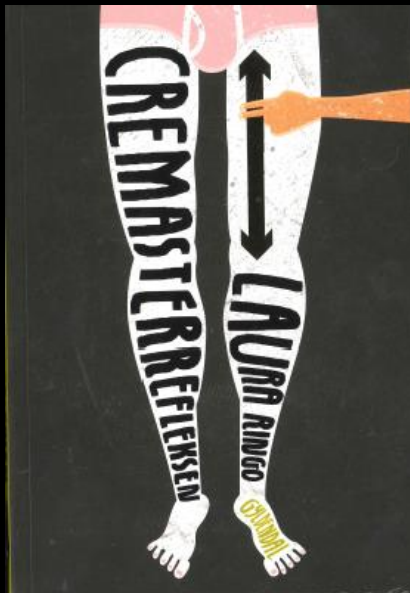
YoungAdult

– afspejler livet som ung med og mellem medier

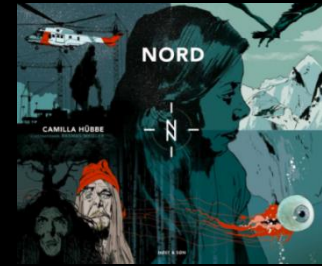
- Laura Ringo *Cremasterrefleksen* Gyldendal 2017
- Ditte Wiese *Provinspis* Carlsen 2017
- Sarah Engell *Valget* Carlsen 2017
- Martha Flyvholm Tode *På Bornholm må man græde overalt* Høst & Søn 2017
- C. Glaser *#slipmigfri* Høst & Søn 2017
- Sofie Riis Endahl *Sindstequila* Byens Forlag 2018

”Det føles mere som en sindstequila end en bodytequila. Som om nogen har spredt salt ud over mit sind og er begyndt at slikke det af igen.”
(Endahl 2017, s. 142)

Camilla Hübbe og Rasmus Meisler *Nord* (Høst & Søn 2017) (digital version 2018, Nord forlag)

11

NORD

På bjergkanten hang Nord i begge hænder. Hendes fingre sved. Kroppen var i højeste alarmberedskab. Her endte hendes rejse: alene på et bjerg. Med stovlesluderne søgte hun desperat efter frosmspring. Hun bed tændersammen og stirrede ufravendt på klippen foran sig. Og dér fik hun til sin overraskelse øje på den røde Rapakivi, der var rullet ud af rygsekken, da hun faldt. Hendes fingre gjorde så ondt. Fodfæste var der ikke at finde. Hendes krop hang som en tung søk ned over fjeldet.

– Ratatoskr, råbte hun grædende. – Jeg ville ønske, at du var Ratatoskr.

Hendes tårer løb ned ad kinderne. En af dem ramte den røde Rapakivi, og så skete det forunderlige. Stenen smurrede rundt. I ét nu forvandlede den sig til en rød, pelslet kugle, der satte sig op og plirrede med forundrede øjernåjne.

– Hjælp, jeg kan næsten ikke mere, hviskede Nord og lukkede øjnene for at holde fast i fjeldet, der skar hende ind fingrene, så blodet begyndte at løbe ned over hænderne. – Hjælp mig.

119

Hun blev vækket ved, at nogen råbte meget højt, meget tæt på hende. Da hun åbnede øjnene, kiggede hun ind i hælkkappen på et par nydelige, sorte lærresko, over dem grå silkesokker.

– ... Men hvordan kan det lade sig gøre?

Råbene kom fra Sejr.

– Området er spækket med vagter. Hun er endda brudt ind på mit kontor, har snuppet mit nye trænings-tøj, uden at nogen har set det. Og Ratatoskr påstår, at han ikke ved noget, men han fulgte med hende. Nøt siger, at hun har talt med Nørnerne. Selvfølgelig har de en finger med i spillet. Hmmm... Jeg må selv tale med ham. Den pige skal findes. Hver millimeter af området skal gennemses. Nu.

Nord lå åndeles under sofaen. Med faste skridt fjernede de sorte sko sig. Sejr kom til syne ved sit skrivebord – en pæn mand i et tætsiddende, moderne jakkesæt. Hun havde forestillet sig ham helt anderledes. At han var en businessmand med kort hår og briller af den slags, man ser i TV-avisen. Men Sejr havde en stærk krop, langt, lyst hår og et flot regelmæssigt ansigt. En viking i habit. Var det nu, hun skulle give sig til kende? Nu, hun skulle kravle ud under sofaen og sige, at hun bare ledte efter sin mor, at hun ikke var ude på andet end at få hende tilbage? Noget i hende holdt

160

161

OM NORD NYHEDER AKTIVITETER HOLD ENGLISH

NORD: En digital fortælling

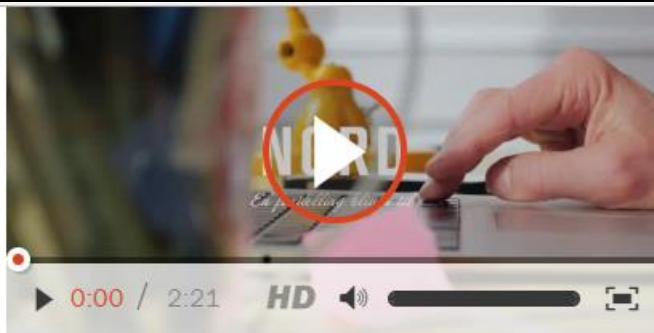
”Børn i Norden skal vide, at de kommer et sted fra. De skal kende norner, dværge og andre fortidsvæsner, som er en betydningsfuld del af deres kultur. Mange kender ikke de mytologiske væsner og deres egen rige kulturarv – den har vi i skyndingen glemt at give videre”

Camilla Hübbe

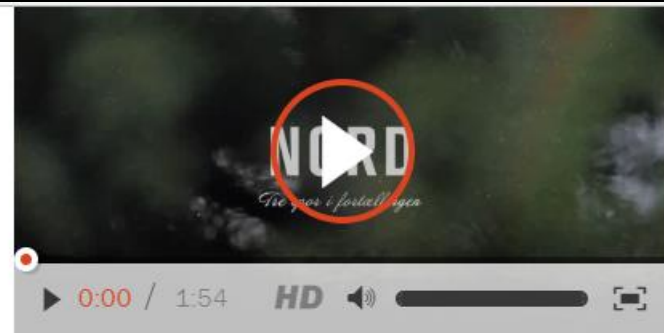
Kernen i projektet er skabelsen af en digitalt formidlet fortælling med udgangspunkt i den nordiske mytologi. Fortællingens ramme og hovedplot styres af forfatter Camilla Hübbe. Fortællingen skabes specifikt til digital formidling, og en væsentlig del af projektet er at udvikle en platform, som aktivt udnytter det digitale medies særlige

- Læs om projektet på <http://www.nord-app.com/>

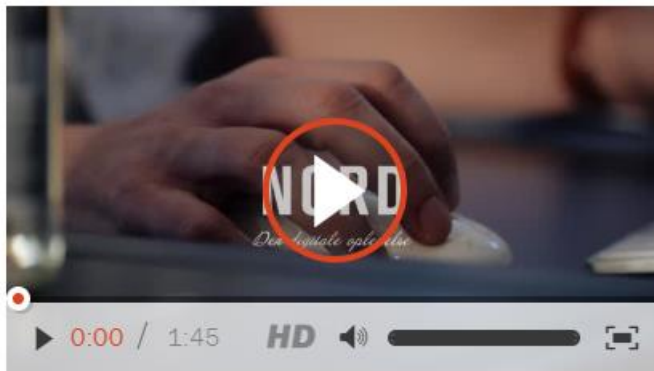
Undervisningsforløb med flipped learningfilm og baggrundsmateriale på:
http://danskidybden.gyldendal.dk/genrer_i_dybden/intermedial_litteratur/nord.aspx

NORD - En fortælling bliver til Forfatter Camilla Hübbe fortæller

NORD - Tre spor i fortællingen Forfatter Camilla Hübbe fortæller

NORD - Den digitale oplevelse Illustrator Rasmus Meisler

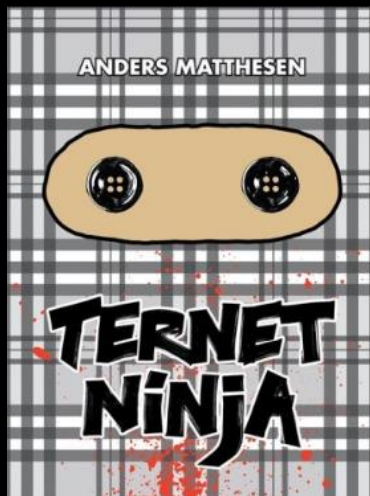
NORD - Det visuelle univers Illustrator Rasmus Meisler

Remediering

- når fortællinger skifter æstetisk dragt

FILM

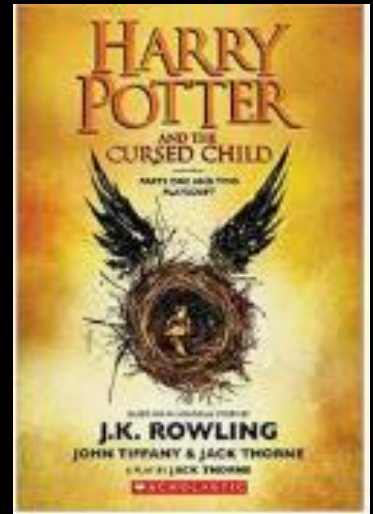
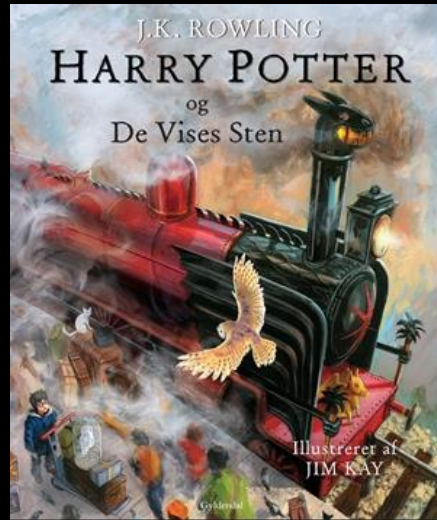
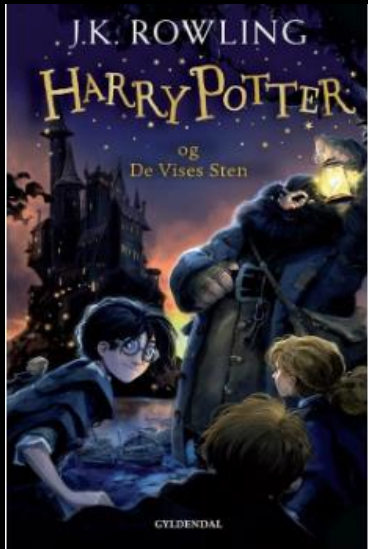

Oplæsning

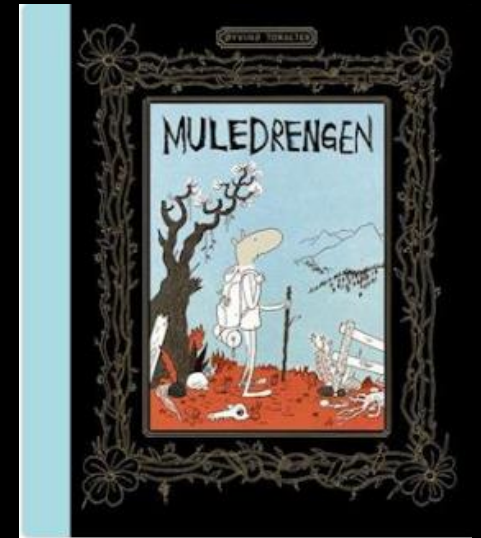
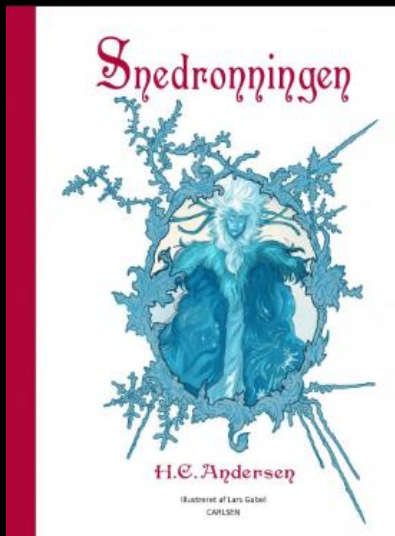
Hør Anders Matthesen læse op af bogen TERNET NINJA

Remedieringer - kanon i nye klæder

- Karen Blixen "De blå øjne" (Digital gendigtning af Rune Højlund , Emma Hess Lerche og Morten Thunbo, Gyldendal Uddannelse 1942/2017)

Da fremdrag Urda blev lavet, hun havde bare tuden af foryst i en menneskealder og giv det til Skuld, som med sin blå øjne, et øjeblik ud og maber det til Westman. Urda vedde sig dybke mood nord og smagte sig tilbage. Hendes stemme krøb via skat til sin massiv, der skubbede sig fra sødernes ryg og frem til i degen. Igen og igen, mange flere, så meget vind og jord og blod og lid var der i den, at tuden var som en Sumatra pik i udvold. Småt dukkede den op, den skyggevæbne. Længt borte fra kom den, ærnen, greb ravskyk fra Verdanties hånd og forsvandt uden en lyd mod syd.

Kun få i verden havde en så prægtig udsigt som han. Sejr smlede ad en lille selvbestaltet klude, der var blevet dannet efter nattens regnvej og nu skvatsede vand i det for så biddende kløft. Nu var den lærtagt, egenhændigt havde han dannet den op for at få kraft til sine aluminiumsfabrikker, ja, og ikke mindst det nye prestigeprojekt, han var i gang med. Dumt at være i besiddelse af så meget vand og ikke bruge det smart.

Sejr rundede teen og stillede koppen tilbage på bakken, på vej videre tog han en håndfuld bobber og holdte dem i munden, så fortsatte han ind ved siden af.

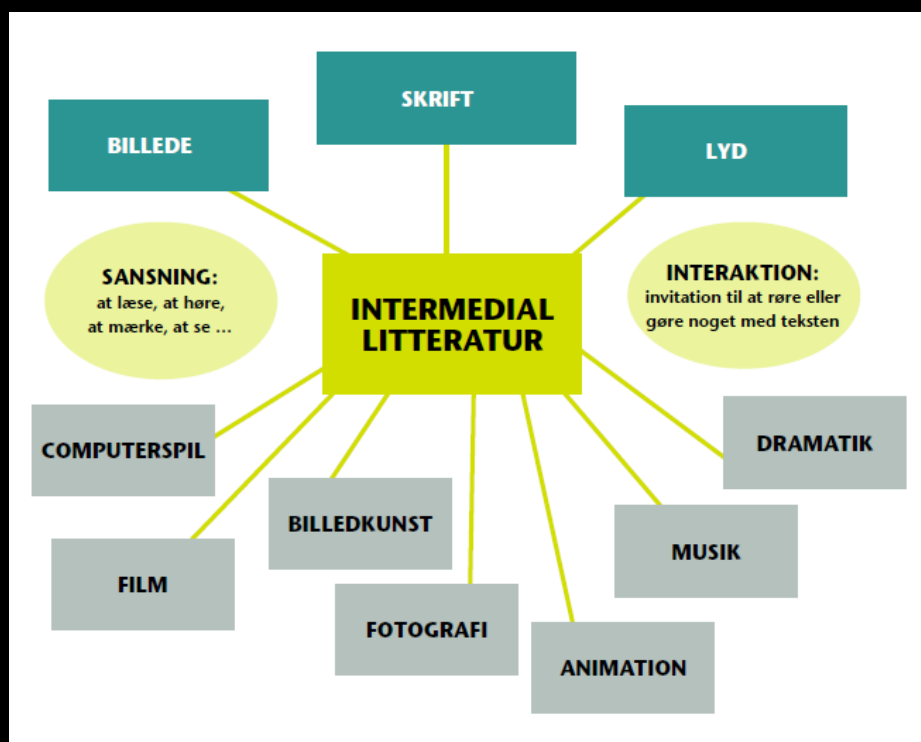
De gik længe og samlede sten i regnen. Mor havde sit geologisk med i rygsækken. Hun var en endnu større stentosse end Nord. Nords mor og morfar havde haft sommerhuset i 40 år. Så mor havde, siden hun var lille, trasket stenstranden tynde og saft efter fossiler. Senere var hun blevet uddannet ingeniørgeolog. Det var sådan en som hende, der kom ud, før man byggede broer og huse for at tage praver af jordlagene. Hun vidste alt om sten, kunne fortælle hver enestes historie om, hvordan fossilerne var blevet dannet og indlejret, hvordan karlede granitblykket havde revet sig løs fra et fjeld for millioner år siden, og så var blevet slebet glatte af rejsen med isen og senere af at rulle i havet.

Sejr rundede klippen efter den første dæmning og spurtede det sidste stykke. Skånkødet standseede han for enden og holdt hovedet mellem benene, mens han tækkede sin mellemtid. En forberedning på 28 sekunder. Omider. Selvom han løb, som hans træner foreskrev og spiste let, havde der ikke været fremgang i 34 dage. Det irriterede ham. Sejrs kunne lide fremgang.

DANSK I DYBDEN

INTERMEDIAL LITTERATUR

sansning
MODALITETER
DIGITALE TÆNSTER
INTERAKTIVITET
animation

AF OLE QUIST HENRIK

GYLDENDAL